

Bildande av Käringbergens naturreservat i Söderköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken del av fastigheten Dyhult 2:2 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Områdets namn ska vara Käringbergens naturreservat.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturskogens biologiska värden i form av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter och för dem livsnödvändiga miljöer och substrat i form av bland annat naturskogsartad hällmarksskog, tallsumpskog och näringsrik granskog med dess inslag av gamla, vidkroniga och senvuxna tallar och granar samt död ved. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att huvudsakligen lämna området att utvecklas fritt, delvis i kombination med naturvårdsbränning. I frånvaro av brand kan vissa åtgärder för att gynna främst vidkronig tall genomföras. Vid behov kan åtgärder genomföras för att gynna friluftslivet.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älgragare vid uttransport av fällt vilt;
3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;

5. anordna upplag;
 6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
 7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
 8. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfälle;
 9. gräva upp växter eller ändra florans sammansättning genom införande av för området nya arter;
 10. måla på träd, sten eller annan fast ytbildning;
 11. jaga fågel.
-

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av reservatet;
 2. information om reservatet samt eventuellt iordningställande av en vandrings slinga på upp till 1,5 km med anknytning till östgötaleden;
 3. åtgärder för att skapa död ved och luckighet för att gynna naturvärden knutna till tall. Eventuellt kan naturvårdsbränning bli aktuellt för att gynna tallmiljöer på bekostnad av inväxande gran;
 4. åtgärder vid massangrepp av skadeorganismer;
 5. undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. ta ved, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
3. samla ryggradslösa djur annat än genom håvning eller plockning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

4. anordna tävlingar;
5. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1-5 ovan.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Området utgörs av barrblandskog som till stora delar är gammal och lite påverkad av modernt skogsbruk. Här finns grova och gamla träd i flera skogstyper och här lever flera hotade och av skogsbruk missgynnade arter i flera artgrupper. Till fågellivet hör bland annat järpe.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Käringbergens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Käringbergens naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligen påverkas av beslutet.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av Käringbergens naturreservat är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv" om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Käringbergens naturreservat dokumenterades i samband med inventeringar inför naturvårdsprogrammet i Söderköpings kommun 2007.

Reservatsbildning

Efter kontakter med markägaren inleddes värdering av området 2011 för diskussion om eventuellt naturvårdsavtal eller naturreservat. I december 2013 mättes området in av Lantmäteriet och förhandling om intrångsersättning för bildande av naturreservat inleddes. Avtal om intrångsersättning träffades i januari 2015.

Remissyttranden

Skogsstyrelsen meddelar att de inte har något att erinra mot beslut eller skötselplan. Naturskyddsföreningen i Söderköping ser i sitt svar positivt på att andelen

skogsreservat ytterligare ökar. Föreningen lämnar tre synpunkter på innehållet i skötselplanen. I skötselområde 1 vill föreningen gärna att Länsstyrelsen förtydligar vad "gran utan naturvärden" innebär, bland annat för att inte små våtmarker och granförekomst som gynnar skogsfågelfaunan ska riskera att påverkas. Under skötselområde 1 önskar föreningen ytterligare precisering angående skapande av miljöer för bland annat raggbock och dess följarter. Under skötselområde 2 önskar föreningen också mer tydlig redovisning av vad som menas med uttrycket gamla träd samt att man anser det låta mycket att 90 % av granen i sumpskogarna ska fallas eller avdödas.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsen har på Naturskyddsföreningens första synpunkt ansett att det är tillräckligt tydligt beskrivet vad som kan göras för att gynna tall i frånvaro av brand. Det framgår av skötselplanen att det är grupper av vidgrenig tall som ska gynnas, främst i anslutning till hållmarker. Det är gran utan naturvärden som ska läggas ner eller avdödas. Det bör med dessa skrivningar vara liten risk att skogsfågelmiljöer påverkas negativt samtidigt som ett alltför invecklat sköselförslag riskerar att bli svårt att tolka. Länsstyrelsen tar dock till sig synpunkten och arbetar framöver för att bli så tydlig som möjligt i skötselråden.

När det gäller att skapa miljöer för raggbock med flera så har Länsstyrelsen preciserat åtgärden till att "Kontinuerligt (med några års mellanrum) och på några utspridda platser åtgärdas 5-10 tallar, gruppvis (skadas, avdödas eller fälls) för att skapa livsmiljöer för raggbock och dess följarter". Slutligen när det gäller uttrycket att alla gamla och senvuxna träd (granar) lämnas kvar så låter Länsstyrelsen den skrivningen vara kvar. Andelen gran som ska vara kvar i sumpskogarna justerar Länsstyrelsen till att: "10-25 % av granen lämnas kvar levande" eftersom det är riktigt att det kan vara väl mycket att ta bort eller avdöda 90 % i alla de aktuella sumpskogarna.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektör Claes Svedlindh, länsassessor Karin Fridell, samhällsplanerare Carolina Olsson, byrådirektör Maria Taberman samt antikvarien Mattias Schönbeck deltagit.

Kristina Zetterström
Länsråd

Jens Johannesson
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Sven-Axel Ax, Dyhults Nedergård, 614 90 Söderköping

Kopia till

Söderköpings kommun, 614 80 Söderköping

Skogsstyrelsen, Datalinjen 1, 583 30 Linköping

Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala

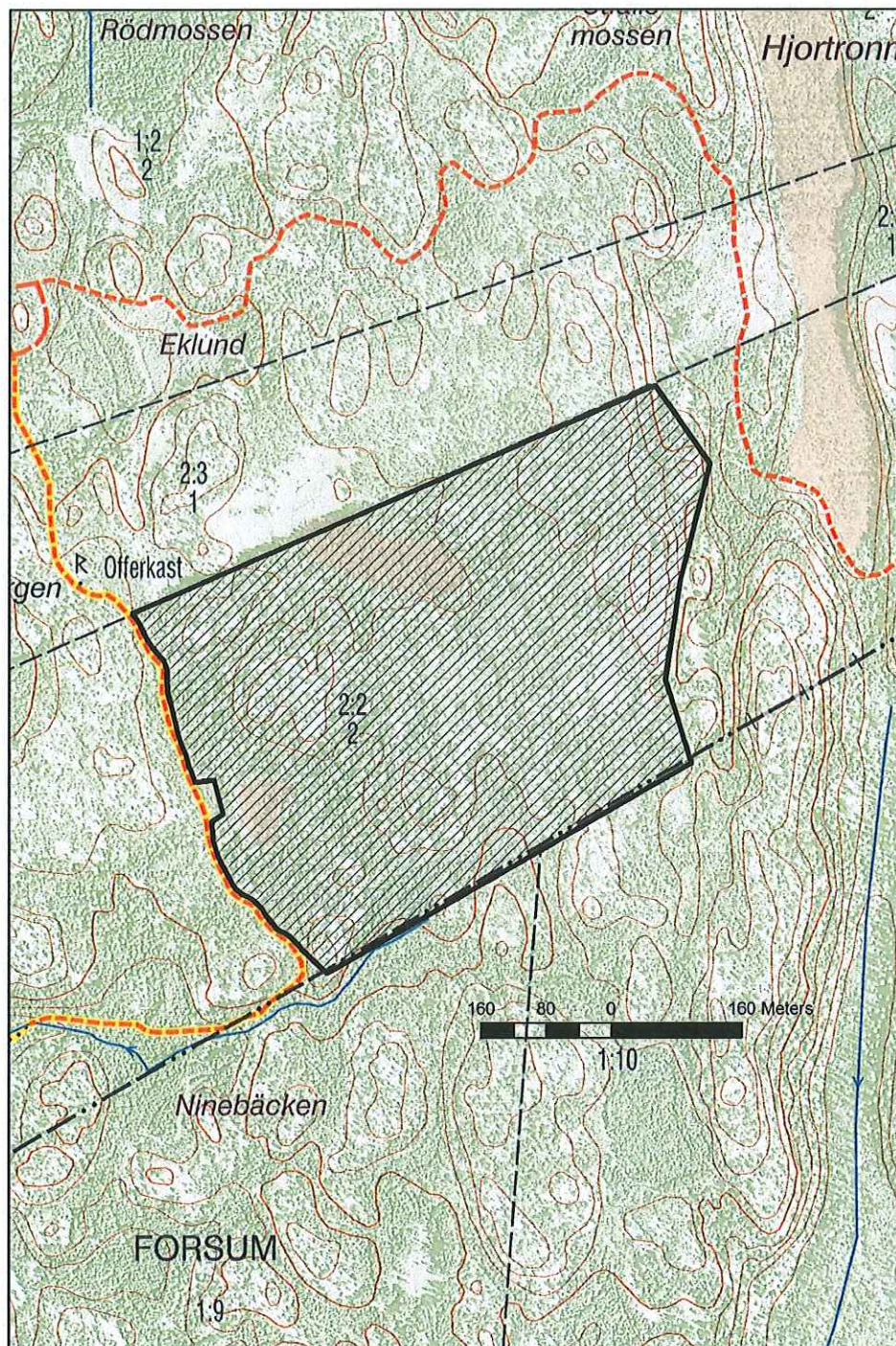
Naturskyddsföreningen i Söderköping, Gudrun Fahlander. gudrunfahlander@hotmail.se

Östgötaleden. ostgotaleden@regionostergotland.se

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen, Mikael Burgman

Bilaga 1. Reservatskarta

Karta tillhörande beslut om Käringbergens naturreservat beslutat 2015-05-29. Objektsnummer (NVR-id) 2043694, dnr 511-4444-13. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.